

Çizgi Ötesinde Buluşmak

Erdal Turna

1994 yılının bahar aylarıydı.

Türk Edebiyatı dergisine "Bahar Sarmaşıkları" başlıklı yazımı E.Turna imzasıyla göndermiştim. Çok heyecanlıydım. Acaba yazım yayınlanacak mıydı? Heyecanımın yanında içimde bir endişe de taşıyordum.

Edebiyatı, okumayı ve yazı yazmayı çok seviyordum. Dergiler benim için, Cemil Meriç'in tabiri ile "Hür tefekkürün kalesi" idi.

Gel gör ki ben bir askerdim ve adıma açıkça yazarak dergilere yazı/şiir göndermek ve yayınlamak başıma bir iş açabilirdi.

Bir asker ve bir Harbiyeli olarak, yayınlanan dergilerin kimini satın alıyordum, kimini de kitabevlerindeki dergi stantlarının önünde ayakta dikilerek okumaya gayret ediyordum.

Varlık, Adam-Sanat, Türk Edebiyatı, Sombahar, Dergâh, Çağrı gibi o dönemde yayınlanan dergilerin neredeyse tamamı mutlaka belli bir düşünceyi/ideolojiyi ama doğrudan ama dolaylı olarak temsil ediyordu.

"Bahar Sarmaşıkları" Türk Edebiyatı dergisinin Temmuz 1994 sayısında yayınlandı, ama kaygılarım devam ediyordu.

İşte o ortamda Harbiye'de yayın hayatına başlayan "Çizgi Ötesi" benim için kaygılardan azade, güvenli bir liman olmuştu.

Artık ismimi açık açık yazarak yazılarımı ya da şiirlerimi yayınlayabileceğim bir dergim vardı.

Böylece, Harp Okulu öğrenciliğimin son senesinde ve teğmenliğimin ilk dönemlerinde yazılarım burada yayınlandı.

Piyasadaki dergilerle epeyce haşır neşir olduğumdan Çizgi Ötesi'ni rahatlıkla diğerlerinin arasında konumlandırabiliyor ve hatta içeriğiyle, baskı kalitesiyle birçoğunun önüne geçirebiliyordum.

Bana göre ticari bir kaygısı olmayan bu dergi, Harbiye dışında, gazete bayilerinde ve kitapevlerinde de herkese ulaşabilmeliydi, merak eden herkes Harbiyelileri ve düşüncelerini tanıyabilmeliydi.

Ama olmadı.

Nasip bu günlere imiş.

O gün, keşke Türkiye'deki gazete bayilerinde satılsa diye içimde ukdesi büyüyen Çizgi Ötesi bugün internet ortamında ve dünyanın her yerinden erişilebilen bir yayın organı.

Dergiler kendi dönemlerinin sesi ve çağının tanığıdır.

Dün bu misyonu -karınca kararınca- eda etmiş olan Çizgi Ötesi, zannediyorum bugün daha bir kendinden emin ve kararlı hamlelerle yine çağının tanığı olacaktır.

Askerlerin dilinin, üslubunun katı ve sert olduğuna dair yerleşik bir kanaat vardır.

Aslına bakarsanız, kanun, yönetmelik, yönerge ve onlarca talimnamenin süzgecinden geçen bir meslek literatürünün asker kişilerin üslubuna yansımından daha doğal bir şey olamaz.

Bunu asker kişilerin maruz kaldıkları bir handikap olarak görmek de mümkündür.

Kanunlara, nizamlara ve amirlere mutlak itaat, astının ve üstünün hukukuna riayet, emir-komuta hiyerarşisi, taarruz, harekât, savaş, savunma, güvenlik, disiplin ve daha yüzlercesi sıralanabilecek kavram ve terimlerle hayatının neredeyse her anında yüz göz olan asker kişilerin bu hali yadırganmamalıdır.

Bunu aşmanın bireysel yol ve yöntemlerini bulabilenler her zaman var olabilir.

Çizgi Ötesi ise, bu handikaptan sıyrılmamanın kitlesel yolunu açan bir öncü olmuştur dersek zannediyorum abartmış olmayız.

Bunu neye dayanarak söylüyorsun diyecek olanlara, derginin 1993'den 2016'ya kadar yayınlanan 73 sayısını, yani 23 yıllık arşivini incelemelerini tavsiye ederim.

Askerlerin üslubundaki dönüşümü, gelişmeler karşısındaki ilgili, kaygılı ve onarıcı tutumlarını, sevecen ve sempatik duruşlarını Harbiyeliler nezdinde Çizgi Ötesi dergisinin

arşivinde görmek mümkün.

Çizgi Ötesi, altı yıl öncesine kadar kışla ve mektep disiplini içinde hayata mercek tuttu. 2016 yılının kaotik ortamında sistem dışına çıkarılan dergi, bugün yani 2022 yılında "dışarıdan" içeriye selam duruyor.

Yayınlandığı 23 yıl boyunca kimisi yazarak kimisi de okuyarak dergiyle hemhal olmuş okur-yazarlarına an itibariyle, "Tüfek çat, sağdan say" komutu verilse, zannediyorum "... sondur komutanım" nidasıyla sayım bittiğinde, rakam binleri bulacaktır. Yarınlarda bu rakamın katlanarak hızla büyüyeceğinden hiç kimsenin şüphesi olmasın.

Bir kere daha Çizgi Ötesinde buluşmak, harika bir duygu.

Sen bize, biz de sana hoş geldik Çizgi Ötesi.